

Toni Mollà, un valencianista laic

El sociòleg i escriptor publica el dietari «**Quadern d'entretemps**», la primera part d'un projecte de llarg abast titulat «Al pas dels dies». Mollà conjuga en la seua nova obra «biografia, viatges, lectures, maldecaps i pensaments despenjats»

FRANCESC VIADEL

● El periodista, sociòleg i escriptor Toni Mollà (Meliana, 1957) acaba de publicar el dietari *Al pas dels dies. Quadern d'entretemps* (Perifèric Edicions, 2006), un viatge apassionat a la geografia sentimental de ciutats com Nova York o París, als grans de la literatura i, a estones, també, un elogi a la reflexió activa. Hi ha en les pàgines d'aquest exquisit volum una incitació velada a abandonar les acollidores i purificadores fogueres de la tribu. Ens trobem davant d'un Mollà seré, no tan empenyat ni burxadador com el d'*Espill d'insolències* (Bromera, 2000), dietari amb el qual es va guanyar algunes cares llargues. «Gràcies a alguns opinadors», assegura l'autor, «el dietari passa per voler ser un ajust de comptes i no era així. *Espill* era un homenatge a Joan Fuster i a Josep Pla, que en aquell moment rellegia. Jo diria que fou un llibre molt anticlerical, en el sentit que trencava amb un cert clergat del nacionalisme i, curiosament, la crítica que es va fer tenia molt a veure amb una cosa molt catòlica: la d'assenyalar el pecat per omissió: no has parlat d'aquest tema, no has dit res d'aquell personatge...» El periodista pagava així el fet de mostrar-se independent en una ciutat closa com la de València. «A València funcionen molt les xarxes transversals i això fa que determinats poders que semblen contraposats, resulta que tenen interessos comuns i que es donen suport mútuament...», afirma. Una societat on, per cert, ha triomfat el pensament conservador. «Dissortadament», explica enfadat, «el pensament reaccionari ha impregnat fins i tot determinats sectors de l'esquerra. El sociòleg Rafael Ninyoles va escriure un llibre sobre València i descobria que des de la transició l'únic associacionisme que ha crescut ha estat el dels fallers... en aquesta ciutat. En aquest país les coses cada vegada es posen més difícils. Dos dels instruments més poderosos de construcció civil, com són les falles i el València Club de Futbol, s'han posat al

«Quadern d'entretemps»

Autor: TONI MOLLÀ
Editorial: PERIFÈRIC
Pàgines: 150

Toni Mollà (Meliana, 1957) és periodista i DEA en sociologia. Ha publicat, entre altres, *Converses inacabades amb Joan Fuster* (1992), *La utopia necessària* (1993), *Manual de sociolingüística* (2002) i *Espill d'insolències* (2001). També és coautor del llibre col·lectiu *Nosaltres, exvalencians*.

Toni Mollà, en una imatge d'arxiu. / JOSÉ CUÉLLAR

servei del pensament reaccionari. Així les coses, molta de la millor gent ja ha marxat o viu mentalment fora d'ací». Tot plegat, Mollà considera que des de la cultura i des de la política caldria plantejar-se la situació com una «qüestió d'urgència històrica». Des d'aquest punt de vista, demana al valencianisme fer un pas endavant, superar els plantejaments petits i els emmirallaments localistes en el sentit més escandalós del terme. «Sempre he entès el valencianisme com un moviment que servia per connectar la nostra societat amb el món. Durant els meus anys de professor en una escola en català, allà pels primers anys vuitanta, alguns companys em retreien que fera llegir als meus alumnes traduccions de Ray Bradbury o de Simenon i no escriptors de la comarca... No és això, el valencianisme ens ha de posar en contacte amb la universalitat i no pas amb la cova del

Parpalló», es lamenta. Aquesta visió crítica és, justament, la que motivà la seua participació en el llibre col·lectiu *Nosaltres, exvalencians* (L'Esfera dels Llibres, 2005), un assaig que no va caure en massa gràcia en segons quins sectors. «Dispararem», afirma, «a la part més beata del valencianisme».

Ara, després de molts anys d'activisme i treballs, Mollà comença a mostrar-se, si més no, caut pel que fa al futur del país: «No crec que n'hi haja prou guanyant unes eleccions a la dreta. Els canvis socials són molt més complexos. El blaverisme, l'anticatalanisme, per exemple, s'ha imposat molt en la nostra societat, és un moviment d'una gran força, obscurantista, antiintel·lectual, feixista... Si Joan Fuster haguera escrit en castellà també li haurien posat les bombes.» Precisament, en els últims dies, el PP n'ha llançat una contra la llibertat

amb l'objectiu de captar el vot de l'anticatalanisme en el context d'unes eleccions molt renyides. El cas és que després de lligar a les potes del lilit l'Acadèmia Valenciana de la Llengua per no voler ser secessionista, de restringir administrativament l'ús i l'ensenyament del valencià, de combatre la sequera financera pública fruit del balafament dels recursos exigint l'aigua catalana de l'Ebre —que no l'aragonesa—, ara amenacen d'impedir l'emissió de TV3 al País Valencià. «L'actuació de Camps posa en relleu com estan les coses, també la anormal relació entre catalans i valencians pels interessos d'uns pocs i per pors polítiques inconfessables... sóc un ferm defensor de la reciprocitat entre les nostres televisions i que aquesta siga possible no a través de xarxes de repetidors privats ni de persones interposades, sinó al màxim nivell institucional», assegura. Alhora Mollà, autor del primer llibre d'estil de la televisió valenciana, defensa un model de qualitat per a TVV: «No podem seguir malbaratant una de les eines de vertebració més importants que tenim... malauradament el PP s'ha limitat a empitjorar el que Amadeu Fabregat dissenyà. Em va assegurar que volia una emissora complementària de l'espanyola i d'estil faller... a més, convencé el president Joan Lerma que algun dia el PSPV s'hauria d'entendre amb Unió Valenciana. No vull la televisió de Fabregat i, a més, crec que al blaverisme se l'ha d'aïllar perquè representa una opció antidemocràtica.» Però, com d'habitud, l'esquerra valenciana sembla navegar sense rumb. «El PP ha donat un colp d'estat amb això de les llicències de TDT... a Jiménez Losantos li n'han tocat quatre... l'oposició no ha dit res, ben bé com si això no anara amb ells. Increïble...», es queixa.

En qualsevol cas, mentre arriben els llunyans i bons nous temps, això és en l'entretemps feliç i tardorenc, l'escriptor potser somia una tarda de jazz i llibres en un qualsevol local de la gran poema.